

Obsah

Úvodem	6
1 Předškolní vzdělávání v současném pojetí	8
1.1 Od pojetí dítěte jako objektu k subjektu předškolního věku	8
1.2 Současný školský systém v České republice	9
1.3 Mezinárodní standardní klasifikace ISCED 1997	10
2 Předškolní vzdělávání v podmínkách české mateřské školy	14
2.1 Cíle a funkce předškolního vzdělávání	15
2.2 Kurikulum pro předškolní vzdělávání	18
3 Mateřská škola jako prostředek sladění rodinného a profesního života pracovníků UP v Olomouci	23
3.1 Rodinná politika – priorita státu	23
3.2 Univerzitní mateřská škola v kontextu legislativy.	26
3.3 Univerzitní mateřská škola jako zprostředkovatel odborných služeb	29
3.4 Právní postavení univerzitní mateřské školy	31
4 Činnost univerzitní mateřské školy z pohledu rodičů	35
Předmluva k odborným kapitolám	40
5 Příprava na psaní v předškolním věku dítěte	42
5.1 Faktory ovlivňující grafomotorické dovednosti dětí	43
5.1.1 Vývoj motoriky rukou	44
5.1.2 Vizuelní percepce	47
5.1.3 Auditivní percepce	50
5.1.4 Vestibulární percepce	52
5.1.5 Taktilní (hmatová) percepce	52
5.1.6 Kinestetická percepce	53

5.1.7	Řečové dovednosti	53
5.2	Charakteristika dítěte předškolního věku a na počátku mladšího školního věku	54
5.2.1	Fyzický vývoj	55
5.2.2	Psychický vývoj	57
5.2.3	Emoční vývoj	59
5.2.4	Sociální vývoj	60
	Závěr	62
6	Péče o vybrané speciální schopnosti u dětí v mateřské škole ...	63
6.1	Fonologické procesy	64
6.2	Grafomotorika	74
6.2.1	Grafomotorické obtíže	74
6.2.2	Úprava grafomotorických obtíží	77
6.2.3	Relaxační grafomotorická cvičení předškoláků	80
	Závěr	82
7	Vstup do školy jako vývojový mezník v životě dítěte	83
	Úvod	83
7.1	Povinná školní docházka a její ukotvení v zákoně	85
7.2	Školní zralost a připravenost	86
7.3	Posuzování školní zralosti	88
7.3.1	Tělesná zralost	89
7.3.2	Rozumová zralost	90
7.3.3	Citová a sociální zralost	92
7.4	Školní nezralost	95
7.5	Odklad školní docházky	96
	Závěr	98
8	Interakce mezi učitelem a dítětem jako jedna z oblastí transformace české mateřské školy	99
	Úvod	99
8.1	Vztah pojmů pedagogická komunikace, pedagogická interakce a klima třídy	100
8.2	Interaktivní vyučovací proces	109
8.3	Vývoj poznatkové báze o interakci učitel – dítě	112

8.4 Výzkum interakce učitel – žák v prostředí primární školy (výzkumné období 2008–2012)	114
Závěr	117
9 Pojetí multikulturní výchovy v kurikulu mateřské školy v České republice a ve vybraných zemích Evropské unie.	119
Úvod	119
9.1 Česká republika	120
9.2 Slovensko	123
9.3 Švédsko	126
9.4 Multikulturní výchova v přípravě učitelů preprimárního vzdělávání	130
Závěr	133
10 Výchova ke zdraví v edukaci dětí předškolního a mladšího školního věku.	135
Úvod	135
10.1 Zdraví a výchova	136
10.2 Výchova ke zdraví a její koncepční a obsahové hledisko v edukaci	137
10.3 Rámcové vzdělávací programy jako východisko pro edukaci výchovy ke zdraví v českém školství	140
10.4 Sexuální a reprodukční zdraví jako specifikum výchovy ke zdraví v edukaci	147
10.5 Východiska pro vzájemnou spolupráci rodiny a školy v oblasti výchovy ke zdraví	149
Abstrakt.	152
Abstract.	153
Literatura	154
Příloha Fotodokumentace Univerzitní mateřské školy	162